

Lá Thư Mục Vụ

Kitô giáo luôn dạy rằng những việc tốt mà chúng ta không làm thì cũng gây tác hại giống như những việc xấu chúng ta đã làm. Sự quan tâm của Kitô giáo về tha nhân bắt đầu nơi chính Thiên Chúa. Thiên Chúa của chúng ta là một Thiên Chúa có xã hội tính (a social God), vì trong nội tại của Ba Ngôi đã là một xã hội: Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Thần, và trong việc Nhập Thể của Đức Giêsu Kitô, Thiên Chúa đến sống với thân phận con người và sống trong xã hội loài người. Đức Kitô đến với sứ mạng rao giảng, giải phóng, và chữa lành (Lc 4:18-19) và trao cho các môn đệ của Ngài cùng một sứ mạng như vậy (Ga 20:21). Vì thế Giáo Hội, Thân Thể Mẫu Nhiệm của Đức Kitô, thực thi sứ vụ này trong thế giới hôm nay cũng như Đức Giêsu đã làm trong thời của Ngài, không hơn, không kém.

Lòng từ bi, sự trắc ẩn, (compassion), có nguồn gốc từ tiếng Latinh pati và cum – có nghĩa là ‘cùng chịu đựng đau khổ với’ (to suffer with). Giáo hội nhìn lên Chúa Giêsu như là gương mẫu của lòng từ bi thương xót. 12 lần trong Phúc Âm, Chúa Giêsu hay Chúa Cha được nói là đã ‘chạnh lòng thương’ cho những người cô thân cô thế (thí dụ như Matthêu 9:36). Và Chúa sai chúng ta, những môn đệ Ngài, vào thế gian để biểu lộ lòng từ bi như Cha chúng ta là Đấng từ bi nhân hậu’ (Lc 6:36).

Trong phúc âm Chúa Nhật này, người phú hộ chẳng làm điều gì sai trái, ông chỉ không quan tâm và không chạnh lòng thương đến người hành khất trước cửa nhà ông mà thôi. Lý do đơn giản là ông không coi Lazarô như là một con người, tệ hơn ông không coi người hành khất trước cửa nhà là một người anh em đồng loại đang thèm ‘được những vụn bánh từ bàn ăn rớt xuống để ăn cho đỡ đói, nhưng không ai thèm cho’. Những con chó còn đối xử tử tế với người hành khất hơn ông phú hộ vì chúng ‘đến liếm những ghẻ chốc’ giúp cho con người khốn khổ đó.

Tại sao chuyện ấy xảy ra? Thưa vì sự giàu có làm cho người ta quay ra chỉ quan tâm đến chính mình. Nó làm cho người ta bị mù loà trước nhu cầu của tha nhân và làm lòng họ ra chai đá. Đây là một bi kịch. Một cá nhân hay một quốc gia dễ dàng đánh mất hồn mình khi trở nên giàu có hơn trước.

Người phú hộ không làm gì bất nhân – không hành hạ hay bóc lột người hành khất. Nhưng ông ta lại bị phạt vào hoả ngục. Ông bị trừng phạt, không phải vì ông ta giàu có, nhưng bởi vì ông không có lòng trắc ẩn đối với tha nhân. Ông ta chỉ sống cho riêng mình.

Tội không phải chỉ là làm điều sai trái. Mà nó cũng còn là không chịu làm điều thiện. Đây là tội khoanh tay đứng ngó mà không làm gì cả, hay tệ hơn, đó là tội vô tâm lãnh đạm trước nỗi thống khổ của tha nhân.

Mẹ Têrêxa đã nói: *“Tôi luôn cho rằng tình yêu bắt đầu tại nhà mình: gia đình trước tiên, rồi đến thôn làng hay khu phố. Thật dễ để yêu người ở mãi đầu đầu, nhưng không dễ để yêu người sống chung với ta hay sống bên cạnh ta. Tôi không đồng ý với chuyện khua chiêng gõ trống cho những việc bác ái to tát – yêu thương cần khởi sự với từng cá nhân. Yêu một ai, bạn phải liên hệ với người đó, trở nên gần gũi với người đó. Bạn phải tạo cơ hội để người ta có thể tiếp xúc với người nghèo khổ. Khi làm như thế là bạn vượt qua được một khoảng cách rộng lớn. Không còn là ‘triệu’ con người, nhưng là ‘một’ ai đó mà bạn thực sự chạm vào được.”*

Rồi Mẹ kể câu chuyện này. *“Một lần ở Bombay có mở một hội nghị bàn về sự nghèo khổ. Khi tôi tới nơi, ngay trước cửa chính của nơi đang có hàng trăm người bàn về thực phẩm và đói khát, tôi thấy một người đang hấp hối. Tôi mang ông ta về nhà trọ tử. Ông ta chết ở đó. Và ông ta chết vì đói. Trong khi người ta nói về viễn ảnh 50 năm nữa chúng ta có dư thừa thực phẩm – dư cái này, thừa cái kia – mà lại để người ta chết đói trước cửa.”*

“Tôi không bao giờ nhìn đám đông như là đối tượng phải quan tâm. Tôi nhìn vào từng cá nhân. Tôi chỉ có thể yêu mỗi lần một người. Tôi chỉ có thể nuôi mỗi lần một người. Tôi chọn một người thôi. Có thể nếu tôi chỉ chọn người đó thôi thì tôi đã bỏ lại 42,000 người khác. Tất cả công việc chỉ là một giọt nước trong đại dương. Nhưng nếu tôi không nhỏ một giọt vào, thì đại dương sẽ thiếu một giọt. Đối với bạn cũng vậy. Đối với gia đình bạn cũng vậy”

Không ai kỳ vọng là người phú hộ phải cứu cả thế giới. Nhưng ông có thể cứu người hành khất trước cửa nhà mình.

Lm Nguyễn Mộng Huỳnh